

سرشناسه	: جعفری، محمدجواد، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی حقوقی نظارت بر رفتار نمایندگان مجلس در پرتو اصل مصونیت پارلمانی / مولفان محمدجواد جعفری، حسین قمری
مشخصات نشر	: تهران: علم استادان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۵ ص.
شابک	: 978-600-6296-95-1
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۱۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: ایران. مجلس شورای اسلامی -- مصونیت‌ها و امتیازهای حقوقی
موضوع	: Iran. Males-e Shora-ye Eslami -- Privileges and immunities
موضوع	: نمایندگان مجلس -- ایران
موضوع	: Legislators -- Iran
موضوع	: مجلس مقننه -- ایران -- مصونیت‌ها و امتیازهای حقوقی
موضوع	: Legislative bodies -- Iran -- Privileges and immunities
شناسه افزوده	: قمری، حسین، ۱۳۵۴
رده بندی کنگره	: JF۵۱۱۱ .۹۷۷۰۲
رده بندی دیویی	: ۳۲۸/۳۴۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۰۹۰۹۲۲

عنوان: مبانی حقوقی نظارت بر رفتار نمایندگان مجلس در پرتو اصل مصونیت پارلمانی

مولفان: محمدجواد جعفری - حسین قمری

نوبت چاپ: چاپ اول - تهران

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

تعداد صفحات: ۲۱۵ ص

چاپ و صحافی: داریوش

صفحه آرای: موسسه آکادمیک

قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۹۶-۹۵-۱

ناشر: علم استادان

نشانی انتشارات: خیابان انقلاب، نبش ۱۲ فروردین، پلاک ۱۳۱۴، ساختمان ولعصر، طبقه اول، واحد ۲

تلفن: ۶۶۴۱۸۴۹۳

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

۱	مقدمه.....
۳	بخش اول: کلیات.....
۱۴	فصل اول: بررسی مفهوم و مبانی مصونیت پارلمانی در قانون اساسی.....
۱۴	مفهوم و اقسام مصونیت پارلمانی.....
۱۷	مبحث اول: تعریف لغوی و حقوقی مصونیت پارلمانی.....
۱۹	مبحث دوم: اقسام مصونیت پارلمانی.....
۲۱	گفتار اول: عدم مسئولیت (مسئولیت ماهوی).....
۲۳	گفتار دوم: تعرض ناپذیری (مصونیت شکلی).....
۲۶	مبحث سوم: محدودیتها و مبانی فقهی حقوقی مصونیت پارلمانی.....
۲۶	گفتار اول: محدودیتها.....
۲۷	گفتار دوم: مبانی فقهی حقوق مصونیت پارلمانی.....
۳۰	فصل دوم: مبانی و جایگاه حقوقی مصونیت پارلمانی.....
۳۰	مبحث اول: مبانی مصونیت.....
۳۲	گفتار اول: حفظ و حراست از حقوق ملت در اعمال حاکمیت.....
۳۵	گفتار دوم: ضرورت مسئولیت نمایندگی.....
۳۷	گفتار سوم: تضمین سیاسی و حفظ استقلال نمایندگان.....
۳۸	گفتار چهارم: حفظ شخصیت حقوقی نمایندگان.....
۴۱	گفتار پنجم: تامین آزادی بیان نمایندگان مجلس.....
۵۴	مبحث دوم: جایگاه حقوقی مصونیت پارلمانی.....

فصل سوم: پیشینه تاریخی و بررسی حدود مصونیت پارلمان در جهان و ایران.....	۵۸
مبحث اول: پیشینه مصونیت پارلمانی در جهان.....	۵۸
مبحث دوم: پیشینه مصونیت پارلمانی در نظام حقوقی ایران.....	۶۰
گفتار اول: قبل از انقلاب اسلامی.....	۶۱
گفتار دوم: بعد از انقلاب اسلامی ایران.....	۸۲
مبحث سوم: حدود مصونیت پارلمانی در پرتو قانون اساسی ایران.....	۸۵
مبحث چهارم: تفسیر شورای نگهبان از مصونیت پارلمانی در ایران.....	۹۶
بخش دوم: نظارت بر رفتار نمایندگان مجلس در پرتو اصل مصونیت پارلمانی.....	۱۱۵
فصل اول: مبانی نظری مفهوم و پیشینه نظارت بر رفتار نمایندگان مجلس.....	۱۱۶
مبحث اول: مبانی نظری نظارت بر رفتار نمایندگان.....	۱۱۸
گفتار اول: پاسخگویی و مسئولیت پذیری.....	۱۱۹
گفتار دوم: اعمال حاکمیت قانون.....	۱۲۷
گفتار سوم: جلوگیری از فساد سیاسی نمایندگان.....	۱۲۸
مبحث دوم: بررسی مفهوم نظارت بر رفتار نمایندگان.....	۱۳۲
مبحث سوم: مطالعه تطبیقی در حوزه نظارت بر رفتار نمایندگان.....	۱۳۵
فصل دوم: ضرورتها و قواعد رفتاری نظارت بر رفتار نمایندگان و اصول حاکم بر آن در منظر قانون مصوب ۹۱/۱/۱۵.....	۱۳۹
مبحث اول: تعریف قواعد رفتاری.....	۱۴۲
مبحث دوم: ضرورت تدوین قانون نظارت بر رفتار نمایندگان در ایران.....	۱۴۴
گفتار اول: تقویت حاکمیت قانون.....	۱۴۴
گفتار دوم: طبیعت سمت نمایندگی.....	۱۵۰

- گفتار سوم: عدم تناسب مقررات جزایی وضع شده ۱۵۱
- گفتار چهارم: حفظ شأن و افزایش اعتماد عمومی نسبت به نمایندگان ۱۵۲
- مبحث سوم: اصول حاکم بر رفتار نمایندگان ۱۵۴
- گفتار اول: صداقت و شفافیت ۱۵۵
- گفتار دوم: استقلال و عدم تبعیض ۱۵۸
- گفتار سوم: تقدم منافع عمومی بر منافع خصوصی ۱۶۱
- گفتار چهارم: پاسخگویی ۱۶۲
- فصل سوم: روش‌های نجات بر رفتار نمایندگان براساس قانون نظارت بر رفتار نمایندگان ۱۶۶
- مبحث اول: روش‌های نظارت مالی در قانون نظارت بر رفتار نمایندگان ۱۶۶
- مبحث دوم: روشهای نظارت غیرمالی در انون نظارت بر رفتار نمایندگان ۱۷۴
- فصل چهارم: بررسی حقوقی قانون نظارت بر رفتار نمایندگان در پرتو مصونیت پارلمانی ۱۸۱
- مبحث اول: ترکیب و صلاحیت هیأت نظارت بر رفتار نمایندگان ۱۸۱
- مبحث دوم: ترتیب رسیدگی به تخلفات و ضمانت اجرا نجات بر رفتار نمایندگان ۱۸۸
- مبحث سوم: قانون نظارت بر رفتار نمایندگان و کاربست آن با اصل محدودیت پارلمانی ۱۹۴
- گفتار اول: دیدگاه مخالفان قانون نظارت بر رفتار نمایندگان ۱۹۵
- گفتار دوم: کاربست نمودن قانون نظارت بر رفتار نمایندگان با اصول قانون اساسی (مصونتهای پارلمانی) ۱۹۸
- نتیجه گیری و پیشنهادات : ۲۰۴
- فهرست منابع و مآخذ : ۲۱۱

مقدمه

در نظام حقوقی کشور ما برای تحقق این اهداف و همچنین جلوگیری از فساد سیاسی و پاسخگویی نمایندگان و پایبند بودن به سوگند یاد شده در ابتدای نمایندگی، و تقویت حاکمیت قانون در نمایندگان مجلس شورای اسلامی "قانون نظارت بر رفتار نمایندگان مجلس شورای اسلامی" در تاریخ ۱۳۹۱/۱/۱۵ به منظور حفظ شان و منزلت نمایندگان و نظارت در باره امور مربوط به نمایندگی به تصویب مجلس قانونگذار رسید که حاوی نکات بسیار مهم و کاربردی باشد و از طرفی دیگر بر اساس اصل ۸۶ قانون اساسی "نمایندگان مجلس شورای اسلامی در مقام ایفای وظایف نمایندگی در اظهار نظر و رای خود کاملاً آزاد هستند". کتاب حاضر به دست رسیدن به این مورد می باشد که مبنای حقوقی نظارت بر رفتار نمایندگان مجلس از قبیل بارزه با فساد سیاسی، پاسخگویی، حاکمیت قانون (برابری) را مورد بررسی قرار دهد و از سوی دیگر بدنبال این هدف می باشد که قواعد رفتاری این نوع نظارت را مورد کنکاش قرار دهد و در نهایت ساز و کار این قانون را با اصل ۸۶ قانون اساسی سازگار نماید و تعارضات موجود را آشکار نماید.

امروزه بر کسی پوشیده نیست که نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی با توجه به طبیعت سمت نمایندگی، برخلاف اعضای قوه مجریه و قضاییه که معمولاً "محدودیتها و ممنوعیت های زیادی برای اشتغال آنها در سایر نهادها و بخشهای اقتصادی کشور وجود دارد، این امر در مورد نمایندگان مجلس یا وجود ندارد یا کم رنگ است و دلیل آنهم در

ذات مفهوم نمایندگی نهفته است. چرا که تماس و ارتباط گسترده نمایندگان با بخشهای مختلف جامعه و نقشی که آنها در تصمیم گیری های کلان کشوری دارند، آنها را مدام در معرض دوراهی دیشوار اخلاقی و انتخاب میان حفظ منافع شخصی یا ترجیح منافع عمومی قرار می دهد. لذا اهمیت این کتاب در این است که با بررسی وجود قواعد رفتاری در قوانین موجود، پیشنهاداتی را به نمایندگان محترم ارائه نماید که به هنگام بروز ابهام و تردید آن را به کار گیرند و مانع از ارتکاب رفتارهایی شود که به حیثیت نمایندگی و مجلس شورای اسلامی وارد می کند و از دیگر ضرورت های پیش رو این می باشد که متأسفانه نظام جزایی کشور در رسیدگی به تخلفات نمایندگان دارای قانون متناسب با آنها نیست و قوانین موجود در این زمینه کارآمد و ناکافی است و در نهایت اهمیت و ضرورت دیگر در انجام این امر، ضرورت تقویت فرهنگ اعتماد عمومی نسبت به نمایندگان مجلس می باشد که در کتاب با ارائه پیشنهاداتی، به کارهای اعتماد عمومی مورد بررسی قرار می دهد.

دکت محمد جواد جعفری

زمستان ۱۳۹۶